



Päiväys
31.8.2026

1 (2)

Diaarinumero
880/03.04.04.04.20/2026

JULKINEN KUULUTUS

Valitus vesilain mukaisesta päätöksestä

Vesilain 15 luvun 3 §:n mukaan Vaasan hallinto-oikeuden on annettava lupaviranomaisen, valtion valvontaviranomaisen ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen vesilain nojalla antaman päätöksen sekä ojitustoimituksessa annetun päätöksen johdosta jätetty valitus tiedoksi julkisella kuulutuksella noudattaen, mitä hallintolain 62 a §:ssä säädetään. Tieto kuulutuksesta on julkaistava hankkeen vaikutusalueen kunnissa noudattaen, mitä kuntalain 108 §:ssä säädetään.

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

31.8.2026

Valituksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valituksen tiedoksisaantipäivä on 7.9.2026.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuteen on jätetty valitus Lupa- ja valvontaviraston päätöksestä 11.6.2026 nro 300/2026 (Kokkolan Hopeakiven sataman vesitalousluvan määrääjän pidentäminen ja lupamääräyksen 10 täydentäminen, Kokkola).

Valitusasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja valitus pidetään nähtävillä 31.8. – 28.9.2026 Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla (<https://www.tuomioistuimet.fi/tuomioistuimet/vaasan-hallinto-oikeus/yleistiedoksiannot-ja-julkiset-kuulutukset/hallinto-oikeuden-julkiset-kuulutukset/>). Hallinto-oikeuden verkkosivuilla valitus on ilman liitteitä. Tieto kuulutuksesta on julkaistava Kokkolan kaupungissa.

Hallintolain 62 b §:n mukaan julkisen kuulutuksen ja kuulutettavan asiakirjan tiedot julkaistaan, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Henkilötiedoista julkaistaan kuitenkin ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot.

Mahdollisuus vastineen antamiseen

Vaasan hallinto-oikeus varaa asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, tilaisuuden vastineen antamiseen. Mahdollinen vastine tulee toimittaa hallinto-oikeuteen **viimeistään 28.9.2026**. Luvan hakijalle ja viranomaisille varataan erikseen tilaisuus vastineen antamiseen.

Vastineeseen on merkittävä sen tekijän nimi, postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite. Vastineessa on ilmoitettava asian diaarinumero 880/2026.

Kiinteistön osaomistajaa pyydetään antamaan tieto kuulutuksesta myös kiinteistön mahdollisille muille omistajille ja haltijoille.

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>



Datum
31.8.2026

1 (2)

Diarienummer
880/03.04.04.04.20/2026

OFFENTLIG KUNGÖRELSE

Besvär över beslut enligt vattenlagen

Enligt 15 kapitlet 3 § i vattenlagen ska Vasa förvaltningsdomstol genom offentlig kungörelse med iakttagande av 62 a § i förvaltningslagen delge besvär över beslut som tillståndsmyndigheten, den statliga tillsynsmyndigheten eller den kommunala miljövårdsmyndigheten har meddelat med stöd av vattenlag samt över beslut som har meddelats vid en dikningsförrättning. Information om kungörelsen ska med iakttagande av 108 § i kommunallagen publiceras i kommunerna inom det område som påverkas av projektet.

Publiceringsdag för kungörelsen på webbplatsen av Vasa förvaltningsdomstol

31.8.2026

Delfäendedag för besvären

Enligt 62 a § 3 momentet i förvaltningslagen anses delfäendet ha skett den sjunde dagen efter publiceringstidpunkten för kungörelsen.

Delfäendedagen för besvären är 7.9.2026.

Ärende

Till Vasa förvaltningsdomstol har inlämnats ett besvär över beslut av Tillstånds- och tillsynsverket 11.6.2026 nr 300/2026 (Förlängning av giltighetstiden för vattenhushållningstillståndet för Silverstenshamnen i Karleby samt komplettering av tillståndsbestämmelse 10, Karleby).

Tillgänglighållande av en besvärshandling/besvärshandlingarna

Denna kungörelse och besvären hålls tillgängliga på webbplatsen av Vasa förvaltningsdomstol (<https://www.tuomioistuimet.fi/sv/domstolen/vasa-forvaltningsdomstol/offentliga-delgivningar-och-kungorelser/forvaltningsdomstolens-offentliga-kungorelser/>) under tiden 31.8. – 28.9.2026. På webbplatsen av förvaltningsdomstolen finns besvären utan bilagor. Information om kungörelsen ska publiceras i Karleby stad.

Enligt 62 b § i förvaltningslagen publiceras uppgifterna i en offentlig kungörelse och den kungjorda handlingen om inte något annat följer av

sekretessbestämmelserna. I fråga om personuppgifter publiceras dock endast sådana personuppgifter som är nödvändiga för tillgången till information.

Tillfälle att avge bemötande

Vasa förvaltningsdomstol ger de parter som ärendet särskilt berör tillfälle att avge bemötande. Eventuella bemötandet ska inlämnas till Vasa förvaltningsdomstol **senast 28.9.2026**. Tillståndssökanden samt myndigheter ges skilt tillfälle att avge bemötande.

Av bemötandet ska framgå namnet på den som avger bemötandet, postadress, telefonnummer och eventuell e-postadress. Av bemötandet ska även framgå ärendets diarienummer 880/2026.

Delägare av en fastighet ombeds informera även eventuella övriga ägare och innehavare av fastigheten om denna kungörelse.

VASA FÖRVALTNINGSDOMSTOL

Domstolens kontaktuppgifter

Vasa förvaltningsdomstol
Korsholmsplanaden 43, 4 vån. (PB 204), 65101 Vasa
E-post: vaasa.hao@oikeus.fi
Telefonnummer: 029 56 42780

Förvaltnings- och specialdomstolarnas e-tjänst:
<https://asiointi.oikeus.fi/sv/hallintotuomioistuimet#/>

Uppgifter gällande behandlingen av personuppgifter och dataskydd finns tillgängliga på: <https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/sv/>

Vaasan hallinto-oikeus

VALITUS 20.7.2026

VALITUKSEN KOHDE

Päätös 11.6.2026 300/2026 LVV-U/27491/2026

Asia Kokkolan Hopeakiven sataman vesiluvan määräajan pidentäminen ja lupamääräyksen 10 täydentäminen, Kokkola

Hakija Kokkolan Satama Oy Kantasatamantie 50 67900 Kokkola Y-tunnus: 2642612-2

MÄÄRÄAIKA

Sähköinen asiakirja

Lain sähköisestä asioinnista 11§ mukaisesti¹

vuorokauden 20.7.2026 loppuessa.

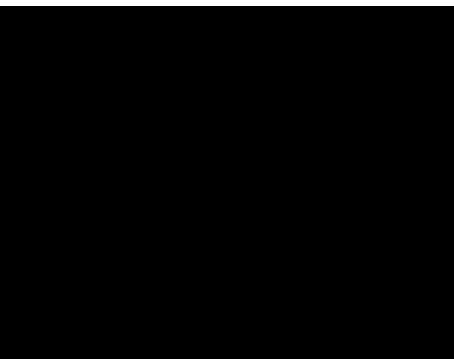
LVV on vihdoin korjannut valitusosoituksensa

MUUTOKSENHAKIJAT

Vesiluonnon puolesta ry

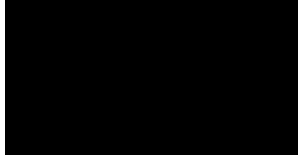
ja

Kansalaisten kaivosvaltuuskunta ry



¹ <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2026/211>

SLL Pohjanmaan piiri ry



VAATIMUKSET ja lyhyet PERUSTELUT

1. Ilmeisellä tavalla laittoman toiminnanaloittaminen/jatkaminen on kiellettävä

Koska lupa on ilmeisellä tavalla laitton rauenneen luvan jatkaminen, se loukkaisi turhaan perustuslain suojaamia elinkeino-, omistus- ja ympäristöoikeuksia. Viittaamme myös vaatimukseen 2.

Lupa heikentäisi meren tilaa, pilaisi sedimenttejä ja sillä perustettaisiin hyvin pitkäaikaisesti ympäristöä pilaavan todennäköisiä ja mahdollisia vaarallisia jätteitä käsittävän kaatopaikan merestä suotavalla penkeereellä padottuun satama-altaaseen.

2. Lupa on kumottava ilmeisellä tavalla laittomana ja virheellisenä

Kyseessä on ilmeisellä tavalla laitton lupamenttely, joka perustuu huomattavan kauan sitten rauenneeseen lupaan. Rauennut lupa ei ole olemassa, eikä sitä voida jatkaa.

Väite, että työt olisi tehty oleellisesti valmiiksi ei myöskään pidä paikaansa, luvassa esitetään läjitettäväksi suuria jätemääriä ja rakennetaan pengerryksiä. Jos olisi valmis, niin lupaa ei tarvitsisi,

3. Lupa- ja valvontavirasto (valtio) on velvoitettava korvaamaan muutoksenhakijan oikeudenkäyntikulut tässä asiassa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut hallinto-oikeuden päätöksen antamisesta.

Kulut asiaan perehtymisestä ovat eristysisiasiantuntija [REDACTED] työaikaa 12 tuntia 100 euroa tunti yhteensä 1200 euroa sekä yhdstysten muiden asiantuntijoiden aikaa 300 euroa yhdistystä kohden, yhteensä 2100 euroa

Toissijaiset vaatimukset. Katsomme, että ilmeisen laittomaan jatkomenettelyyn ja vanhentuneisiin tietoihin perustuvaa lupaa ei voida mietenkään jatkaa. Jos näin kuitenkin kävisi, vaadimme seuraavaa

4. Asia on palautettava Lupa- ja valvontavirastolle kokonaan uudelleen käsiteltäväksi siten, että hakijalta edellytetään vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisten, ajantasaisten ja jätteiden todelliset vaaraominaisuudet, relevanttiin kaivannaisjätelainsäädännön huomioivien selvitysten esittämistä sekä parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) mukaisten tiiviiden pohja- ja suojarakenteiden sekä suotovesien pitkäaikaisen keräämisen selvittämistä.

5. Asia on käsiteltävä vesi- ja ympäristöluvan yhteiskäsittelynä huomioiden lupakokonaisuudet ja yhteisvaikutukset kattavasti eri päästöainiden suhteen.

Käsittelyjen eriyttäminen vesi- ja ympäristölupien välillä ja toisaalta Keliberiltä eri toiminnanharjoittajalle on häivyttänyt tietoa ja ymmärrystä toiminnan luonteesta ja vaikutuksista.

TARKEMMAT PERUSTELUT

Peruste 1: Toimivallan ylitys ja rauenneen luvan lainvastainen henkiinherättäminen

Alkuperäinen vesilupa oli voimassaolonsa mukaan rauennut jo **25.11.2019**. Hakija on pannut jatkoaikahakemuksen vireille vasta **14.4.2025** – eli lähes 5,5 vuotta luvan raukeamisen jälkeen. Sovelletun vesilain (264/1961) 2 luvun 12 §:n 1 momentin (sekä nykyisen vesilain 3 luvun 8 §:n) mukaan määräajan pidentämistä on haettava *ennen määräajan päättymistä*.

Lailla ei ole tarkoitettu antaa viranomaiselle oikeutta herättää henkiin vuosia sitten rauennutta lupaa takautuvasti pidentämismenettelyllä. Koska määräaika oli umpeutunut, lupaa ei ollut enää olemassa, eikä viranomaisella ollut laillista toimivaltaa pidentää sitä. Mikäli tämä olisi mahdollista voisi raenneita lupia jatkaa rajattomasti määräajoista piittaamatta.

Korkein hallinto-oikeus on ratkaisussaan **KHO 2010:16** nimenomaisesti linjannut, että rauenneen luvan määräaikaisten pidentäminen yli laissa mainitun on lainvastaista. Päätös koskee toiminanaloittamista, mutta päätös viittaa myös toiminnalopetukseen Asiaan vaikuttaa myös alkuperäisen luvan antamisesta on kulunut pitkä aika ja se, että mahdollisesti olosuhteet alueella ovat muuttuneet. KHO katsoi, että vanhan luvan tehostettu pitkittäminen

vaarantaa ympäristövaikutusten arviointia koskevien EU-direktiivien tehokkaan toteutumisen. Lupaviranomainen on toiminut suoraan tämän ylimmän oikeuskäytännön vastaisesti suosimalla hakijaa. Koska määräaika ylittyi, satama olisi pitänyt velvoittaa hakemaan kokonaan uutta vesilupaa uusine intressivertailuineen.

On edelleen huomattava, että vesilupien lainmukainen jatkokäytäntö on tiukentunut johtuen vesipuitedirektiivistä, Liite 7.

Asiassa on lisäksi kummasteltava laillisuusvalvonnasta vastaavan alueellisen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) poikkeuksellista passiivisuutta. Vaikka Kokkolan Satama Oy:n jatkoaikahakemusasiakirjoissa avoimesti todetaan alkuperäisen vesiluvan rauenneen jo vuonna 2019, ELY-keskus ei ole omissa lausunnoissaan puuttunut tähän ilmeiseen lainvastaisuuteen mitenkään. Ympäristö- ja vesiasioiden virallisena laillisuusvalvojana ELY-keskuksen lakisääteisenä velvollisuutena olisi ollut vaatia hakemuksen välitöntä hylkäämistä ja uuden lupaprosessin käynnistämistä. Valvontaviranomaisen täydellinen vaikeneminen näin vakavan määräaikaylityksen kohdalla herättää perustellun epäilyn valvonnan riittävydestä, resursseista tai tietoisesta vetäytymisestä tilanteessa, jossa kyse on valtionosakkuusyhtiö Keliberin akkuklusteriin kytkeytyvästä suurhankkeesta. Valvontaketjun pettäminen ei kuitenkaan oikeuta lupaviranomaista tekemään lainvastaista päätöstä, vaan korostaa hallinto-oikeuden riippumattoman laillisuusarvioinnin välttämättömyyttä.

Peruste 2: Puutteellinen selvitysvelvollisuus ja vanhentunut intressivertailu

Päätöksen perusteena olevat ympäristövaikutusten arvioinnit ja intressivertailut ovat peräisin vuodelta 2010. Vesilain mukainen intressivertailu (hyödyt vs. haitat) on kuitenkin tehtävä päätöksentekohetken olosuhteiden mukaan. Alueen teollisuusrakenne (kuten Kokkolan Industrial Parkin, Kruunuportin ja Keliberin uudet suurhankkeet) on muuttunut 15 vuodessa ratkaisevasti. Viranomainen on laiminlyönyt selvittämisvelvollisuutensa salliessaan hankkeen jatkamisen ilman ajantasaisia arvioita vesistökuormituksesta. Tämä selvitysten puutteellisuus rinnastuu suoraan tapauksiin **Vaasan HaO 21/0018/3** ja **21/0019/3**, joissa hallinto-oikeus kumosi luvat, koska viranomainen ei ollut selvittänyt vesiympäristöön sijoitettavan teollisuusjätteen todellisia pitkäaikaisvaikutuksia.

Peruste 3: Kaivannaisjätteiden vaaraominaisuuksien sivuuttaminen ja BAT-periaatteen rikkominen

Lupamääräyksen 10 muuttaminen sallii teollisuuden jätteiden ja sivuvirtojen, kuten analsiimihiekan ja rikkipitoisten sivukivien, läjittämisen suoraan merialueelle. Uusissa lupakäsittelyissä analsiimihiekka ylittää vaarallisen jätteen raja-arvon arseenin liukoisuuden suhteen. Rikkipitoiset sivukivet puolestaan luokitellaan kaivannaisjäteasetuksen perusteella potentiaalisesti happoa muodostaviksi ja kaivosten lupakäytännöissä vaarallisiksi jätteiksi.

Vaasan hallinto-oikeus on päätöksessään **30.1.2026 nro 104/2026 (Jokisivun kaivos)** linjannut, että jos sivukivien NPR-suhde osoittaa hapontuottokykyä, kyseisillä kivillä on vastaava vaaraominaisuus kuin happoa tuottavalla rikastushiekalla, jolloin ne on luokiteltava vaaralliseksi jätteeksi (01 01 01*). Kokkolan päätöksessä näiden korkeariskisten jätteiden sijoittaminen suoraan avoimeen meriveteen ilman direktiivien vaatimaa kaatopaikkatasoista pohjaeristystä ja suotovesien talteenottoa rikkoo suoraan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vaatimuksia. Tämä vastaa päätöksen **Vaasan HO 104/2026** sekä **Vaasan HO 21/0018/3** oikeusohjeita, joiden mukaan jätteen käyttö maarakenteissa ilman asianmukaista suojausta tilanteessa, jossa jäte on suorassa kosketuksessa veteen, ei täytä BAT-vaatimuksia eikä suojaajapohja- ja pintavesiä.

Peruste 4: Jätteiden ehdottoman sekoittamiskiellon rikkominen

Lupa sallii "Täyttö"-kerrokseen sijoitettavaksi sekaisin puhtaita ruoppausmassoja, pilaantuneita maita, analsiimihiekkaa sekä rikkipitoisia sivukiviä. Jätelaki kieltää ankarasti vaarallisen jätteen sekoittamisen muihin materiaaleihin laimentamistarkoituksessa. Hyväksymällä rakenteen, jossa vaaralliset jätejakeet sekoitetaan massiivisiin maamassoihin, viranomaisen on tosiasiallisesti luvittanut laittoman laimentamisen ja sekoittamiskiellon rikkomisen. Tavoitteena on ollut saada kuormitus näyttämään laskennallisesti hyväksyttävältä suhteessa merialueeseen.

Peruste 5: Vesienhoidon ympäristötavoitteiden ja heikentämiskiellon vaarantaminen

Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisussa **KHO 2024:93 (Vammalan rikastamo)** korostetaan, että kaivannaisjätteiden pitkäaikaisvaikutukset on selvitettävä ja hallittava tarkasti, koska niistä suotautuvat haitta-aineet heikentävät alapuolisen vesistön kemiallista ja ekologista tilaa. EU-oikeuden sitovan heikentämiskiellon (Weser-doktriini) mukaan lupaa ei saa myöntää tai jatkaa, jos hanke aiheuttaa yksittäisenkin laatutekijän heikentymisen vesimuodostumassa. Lupaviranomaisen on sivuuttanut tämän riskin täysin luottaessaan sataman eduksi tehtyihin vanhoihin asiakirjoihin.

Peruste 6: Vaatimus täytäntöönpanon kieltämisestä sekä aloitus- ja jatkamiskiellosta

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 123 §:n perusteella täytäntöönpano on kiellettävä, sillä toiminnan jatkaminen tekee muutoksenhausta hyödyttömän ja aiheuttaa vesiympäristölle korvaamatonta vahinkoa. Toisin kuin maalla taphtuvassa kaivostoiminnassa (vertaa **Vaasan HaO 104/2026**), korkeariskisten jätteiden kuten analsiimihiekan ja rikkipitoisten sivukivien läjittäminen suoraan avoimeen meriveteen on luonteeltaan täysin peruuttamatonta. Jos satama-aitaiden maamassatäytöt sallitaan valitusprosessin aikana, haitalliset metallit ja hapot ehtivät jo liuota meriveteen ja sedimentoitua pohjaan. Jälkikäteen ennalleen saattaminen on teknis-taloudellisesti mahdotonta, mikä tekee muutoksenhausta hyödyttömän.

Peruste 7: Vesiluvan ja ympäristöluvan lakisääteisen yhteiskäsittelyn laiminlyönti

Viranomaisen on tehnyt vakavan menettelyvirheen käsitellessään vesiluvan määräajan pidentämistä erillisenä, itsenäisenä asiana. Vesilain (587/2011) 19 luvun 6 §:n (sekä vanhan vesilain 11 luvun 12 §:n) ja ympäristönsuojelulain 47 §:n mukaan vesi- ja ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä, jos hanke edellyttää kumpaakin lupaa ja hankkeen ympäristövaikutukset tai intressit ovat rinnakkaisia ja toisiinsa kytkeytyneitä.

Tässä tapauksessa vesilupapäätöksen lupamääräystä 10 muutettiin nimenomaan siksi, että siihen sisällytettiin ympäristöluvassa hyväksytyjen teollisuusjätteiden (analsiimihiekka ja sivukivi) läjittäminen merialueelle. Koska kyseisten jätteiden sijoittaminen vesialueelle muuttaa vesirakennushankkeen tosiasiallisesti kaatopaikka- ja päästötoiminnaksi, vesiympäristöön kohdistuvia yhteisvaikutuksia ei voida juridisesti eikä teknisesti arvioida erillään. Viraston olisi tullut edellyttää lupien yhteiskäsittelyä, jotta hankkeen kokonaisvaikutukset, BAT-vaatimukset ja suojarakenteet olisi voitu ratkaista yhdellä kertaa koordinoidusti. Menettelyjen eriyttäminen on johtanut puutteelliseen ja lainvastaiseen lupaharkintaan.

Peruste 8: Ilmeinen ristiriita viranomaisratkaisussa ja suojaustason alitus (AVI 149/2025 suora analogia)

Valituksenanalalsta joustavaa ja suojaamatonta vesilupapäätöstä on verrattava suoraan Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen **23.10.2025 nro 149/2025**. Kyseinen päätös koskee täsmälleen saman hakijan (Keliber Technology Oy) ja saman litiumjalostamon tuottaman analsiimihiekan loppusijoittamista Hoikkanevan kaatopaikalle.

Kyseisessä kaatopaikkaluvassa viranomaisen on itse nimenomaisesti vahvistanut ja linjannut, että analsiimihiekan kaksivaiheisen ravistelutestin arseeniliukoisuus (3,13 mg/kg) **ylittää vaarattoman jätteen kelpoisuuskriteerit**. Tämän vuoksi maalle sijoitettaessa viranomaisen on katsonut välttämättömäksi vaatia ankarat direktiivien mukaiset suojarakenteet: massiiviset massanvaihdot, vähintään 0,5 metrin paksuisen tiivistyskerroksen (maabentoniitti) yhdistettynä keinotekoiseen HDPE-kalvoeristeeseen, erillisen kuivatuskerroksen salaojineen sekä kaikkien suotovesien pakollisen keräämisen pumppaamoilla neutraloitavaksi erillisessä hiilidioksidilaitteistossa ennen niiden hallittua johtamista eteenpäin.

On juridisesti kestäväntöntä, että samaa Keliberin korkeariskistä, arseenikriteerit ylittävää analsiimijätettä sallitaan Kokkolan satamaluvassa läjitettäväksi **suoraan avoimeen meriveteen ilman minkäänlaisia tiiviitä pohjarakenteita, kalvoeristyskiä tai suotovesien talteenottojärjestelmää**. Jos maalle sijoittaminen veteen kosketuksiin joutuessaan vaatii kaatopaikan ankarat suojarakenteet, on saman jätteen dumpaaminen suoraan avomerirakenteisiin ilman suojausta törkeä ympäristönsuojelun perustason alitus, selvitysvelvollisuuden laiminlyönti ja viranomaisen oman suojelulinjan vastainen ilmeinen virhe.

Viittaamme myös Kaatopaikka-asetukseen, jonka mukaan kaatopaikkaa ei saa sjoittaa vesistön läheisyyteen. Tässä tapauksessa sijoitus tulisi suoraan vesistöön.

Peruste 9: Kriittisten haitta-aineiden pimittäminen ja virheelliset tutkimusmenetelmät

Vesiluonnon puolesta ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton virallinen asiantuntijalausunto **25.11.2022 (Viite Lausunto Hoikkanevan analsiimi luvasta)** todistaa, että hakija ja lupaviranomainen ovat Kokkolan satamaharkinnassa tietoisesti tarkastelleet vain suppeaa, ns. PIMA-asetuksen mukaista metallilistaa. Hakemuksesta ja luvasta on karsittu ja pimitetty pois kyseisen analsiimijätteen arseenin korkeimmat vaarallisen jätteen pitoisuudet sekä useita kriittisimmät haitta-aineet ja niiden todelliset pitoisuudet:

1. **Litium (Li):** Litium on karsittu Kokkolan satamaluvasta kokonaan pois, vaikka YVA-kaatopaikkatestien mukaan suotovesien litiumpitoisuudet ovat poikkeuksellisen korkeita, luokkaa **50–250 mg/L**. US EPA:n ekotoksikologisten tietokantojen mukaan esimerkiksi kuhalle haitallinen litiumraja-arvo vesistössä on vain **25 µg/L**. Kokkolan sataman suotovedet ovat siten jopa **2000–10 000 -kertaisia** suhteessa haitalliseksi tunnistettuun vesistöpitoisuuteen.
2. **Alumiini (Al):** Jätteen alumiinipitoisuudet ovat kaatopaikkatesteissä luokkaa **21,3–37,4 mg/L** eli moninkertaisia tavallisiin jätevesijakeisiin nähden. Alumiinin ja korkean pH:n yhteisvaikutuksia meriympäristössä ei ole selvitetty. Haminan CNGR-akkutehtaan vesimittaukset osoittavat hyvin alhaisia alumiinin taustapitoisuuksia Itämeressä (CNGR Hamina ylupaliite 02a), pienimmät taustapitoisuudet ovat 12 ja 15 mikrog/L, joten pitoisuudet voivat olla 3000- kertaa luonnontausta.
3. **Erittäin korkea pH:** Liukoisuuskokeissa analsiimihiekan suotovesien pH on mitattu olevan **yli 12**. Tämän poikkeuksellisen emäksisen ja syövyttävän jäteliuoksen kaataminen suoraan suojaamattomaan merivesialtaaseen ilman Hoikkanevan päätöksen kaltaista erillistä neutralointi- ja keräilyvelvollisuutta aiheuttaa välittömän ja vakavan riskin vesiympäristölle.
4. **Väärä tutkimusmenetelmä (BAT-rikkomus):** Kuten asiantuntijalausunnossa todetaan, kyseinen analsiimijäte muistuttaa kemialliselta luonteeltaan kaivannaisjätettä. Parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) mukaan tavallinen kaatopaikkatesti ei ole oikea tai riittävä menetelmä tämän tyyppisen mineraalijätteen pitkäaikaisen liukoisuuden ja hitaasti kehittyvien ympäristövaikutusten tutkimiseen. Viranomainen on laiminlyönyt selvitysvelvollisuutensa hyväksymällä puutteelliset ja harhaanjohtavat testit suoraan avomerellä tapahtuvan loppusijoituksen pohjaksi.
5. **Kaivannaisjäteasetuksen noudattaminen**
Keliberin rikkipitoinen potentiaalisesti happeamuodostava sivukivi kaivannaisjäte on Pohjois-Suomen AVIn lupakäytännön mukaan vaarallista jätettä. Ympäristöluvassa

tarkasteltiin myös rikkipitoista kaivannaisjätettä kaatopaikkatestillä, mikä johti ympäristölupakäsittelyn harhaan. Kaivannaisjäteasetuksen mukaan jätettä ei saa sijoittaa niin, että se pilaa pintavesiä pitkinkään ajan kuluttua. Jätteen sijoittaminen juuri merenpinnan alapuolelle ei estä sen hapettumista. Vaarallisen kaivannaisjätteen sijoittaminen edellyttää kaivannaisjätesuunnitelmaa ja siinä jätteen geokemiallista karakterisointia sulkemissuunnitelmaa, mahdollisia tiivisrakenteita jne. Keliberin kaivoksella vastaavaa jätettä sijoitetaan tiivisrakenteiden väliin. Satamaläjityksessä kaivannaisjäte vuotaisi mereen.

Peruste 10. Perustelut oikeudenkäyntikulujen korvaamiselle

Oikeudenkäynnin käynnistäminen on aiheutunut puhtaasti lupaviranomaisen tekemistä ilmeisistä virheistä ja puutteellisesta lupaharkinnasta, minkä vuoksi on kohtuutonta, että muutoksenhakija joutuu pitämään kulunsa vahinkonaan.

Vaasan hallinto-oikeus on tuoreessa ja oikeudellisesti täysin rinnastettavassa päätöksessään **30.1.2026 nro 104/2026** velvoittanut nimenomaan **Lupa- ja valvontaviraston** korvaamaan muutoksenhakijoiden oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa. Kyseisessä tapauksessa viraston keskeiset puutteet liittyivät velvollisuuteen asettaa tarpeelliset lupamääräykset luvanmyöntämisedellytysten täyttymiseksi.

Tämä linja vastaa myös päätöksen **Vaasan HaO 21/0018/3** oikeuskäytäntöä virheen perusteella sekä Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisua **KHO 2024:93**, jossa valtion viranomainen veloitettiin korvaamaan kulut puutteellisen jätehuolto- ja pohjavesiharkinnan seurauksena.

Liitteet

1. Valituksenanalainen Lupa- ja valvontaviraston päätös
2. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 24.2.2021 nro 21/0018/3
3. Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjapäätös 22.1.2024 nro KHO 2024:93
4. Vaasan hallinto-oikeuden päätös 30.1.2026 nro 104/2026
5. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston päätös 23.10.2025 nro 149/2025 (Hoikkaneva)
6. Vesiluonnon puolesta ry:n ja Suomen luonnonsuojeluliiton asiantuntijalausunto 25.11.2022 (Viite EPOELY/2293/2022)
7. Oikeuskäytännön tiukentuminen vesilain jatkoluovissa

8. CNGR Hamina ylupaliite 02a. Alumiini rannikolla.

Liite 7. Oikeuskäytännön tiukentuminen vesilain jatkoluovissa

Oikeuskäytäntö on KHO 2010:16 -ratkaisun jälkeen kehittynyt entistä tiukemmaksi sen suhteen, **miten vanhojen lupien määräaikoja voidaan pidentää ja milloin hanke on käsiteltävä kokonaan uutena lupana muuttuneiden olosuhteiden vuoksi**. Kansallinen ja EU-tason ympäristölainsäädäntö, luontodirektiivit sekä tiukentuneet vesienhoidon tavoitteet vaikuttavat nykyään suoraan siihen, että pelkkä mekaaninen määräaikojen pidentäminen ei enää onnistu, jos olosuhteet tai sääntely ovat muuttuneet merkittävästi luvan myöntämisen jälkeen. [1]

Vaasan hallinto-oikeudella on tässä kehityksessä keskeinen rooli, sillä se toimii Suomessa **keskitettynä toimivaltaisena hallinto-oikeutena kaikissa vesilain mukaisissa valitusasioissa**.

Keskeiset oikeuskäytännön linjat ja kehityssuunnat jakautuvat seuraaviin kokonaisuuksiin:

1. Määräajan jatkaminen vs. kokonaan uusi lupaprosessi

Nykyisessä oikeuskäytännössä sovelletaan tiukasti periaatetta, jonka mukaan määräajan jatkamista ei voida käyttää keinona kiertää uutta lainsäädäntöä tai muuttuneita ympäristövaatimuksia.

- **Olosuhteiden arviointi:** Lupaviranomaisen on määräaikapidennystä käsitellessään tutkittava, ovatko hankkeen vaikutukset tai alueen ympäristöolosuhteet muuttuneet siitä, kun alkuperäinen hanke on hyväksytty. [2]
- **Uusi hakemusvelvollisuus:** Mikäli olosuhteet, luontoarvot (kuten suojeltavat lajit tai Natura-alueet) tai vesienhoidon tavoitteet ovat muuttuneet merkittävästi, viranomaiset ja Vaasan hallinto-oikeus edellyttävät hankkeen käsittelyä uutena lupahakemuksena pelkän jatkoajan sijaan. [2, 3]

2. Esimerkkitapaus: Vaasan HAO 11.12.2024 (1697/2024)

Tuoreessa ratkaisussa [Vaasan HAO 1697/2024](#) otettiin kantaa vesitalousluvan määräaikojen ja muuttumisen kytkökseen:

- Aluehallintovirasto oli käsitellyt järven kunnostamishanketta lupamääräysten muuttamisena ja hankkeen toteuttamisajan jatkamisena.
- Tapaus osoittaa, miten nykyään **vesilain mukaiset toteuttamisen määräajat ja ympäristölupien voimassaolot kytketään tiukasti yhteen** (yhteiskäsittely). Hankkeen

pitkittyessä sen aikaisempia oletuksia ympäristövaikutuksista on tarkistettava suhteessa nykyhetken tiukempiin standardeihin. [1, 2]

3. Voimassa olevien lupien muuttaminen (Vesilaki 3 luku 21 §)

KHO:n ja Vaasan HAO:n linja on tiukentunut myös jo käynnissä olevien tai vanhojen pysyvien lupien määräysten muuttamisessa. Esimerkiksi KHO:n ennakkopäätöksissä ja Vaasan HAO:n ratkaisuihin (kuten [Vaasan HAO 1578/2023](#)) on vahvistettu, että muuttuvat sääolosuhteet – kuten lisääntyneet ilmastomuutoksesta johtuvat tulvat tai kuivuus – antavat viranomaisille oikeuden ja velvollisuuden muuttaa vanhoja lupamääräyksiä. Alkuperäisen luvan saaneen toiminnanharjoittajan "pysyvä oikeus" joustaa, jos yleinen etu tai ympäristön tila sitä vaatii. [4, 5]

Yhteenveto muutoksesta

Ennen (KHO 2010:16 aikoihin)	Nykyään (2020-luku)
Määräajan pidennystä pidettiin usein teknisenä ja rutiininomaisena jatkona, jos työt oli aloitettu.	Jatkoaika edellyttää täyttä ja ajantasaista arviointia sen hetkisistä luonto- ja vesistövaikutuksista.
Painopiste oli vahvasti luvanhaltijan perustellussa odotuksessa ja saavutetussa oikeudessa.	Painopiste on siirtynyt EU-oikeuden ja vesienhoitosuunnitelmien tavoitteisiin (vesistön tilan heikentämiskielto).

[1] <https://osuva.uwasa.fi>

[2] <https://www.finlex.fi>

[3] <https://www.kho.fi>

[4] <https://www.finlex.fi>

[5] <https://www.sttinfo.fi>

[6] <https://www.tuomioistuimet.fi>